KULUTTAJALIITTO
KONSUMENTFÖRBUNDET

LAUSUNTO 31.1.2023

EDUSKUNNAN TALOUSVALIOKUNTA
tav@eduskunta.fi

E 159/2022 vp

KULUTTAJALIITON KIRJALLINEN LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON SELVITYKSESTÄ: E-KIRJE: SUOMEN ENNAKKOVAIKUTTAMISLINJAUKSET EU:N TULEVAAN SÄHKÖMARKKINAMALLIA KOSKEVAAN ALOITTEESEEN

Kuluttajaliitto ry kiittää mahdollisuudesta lausua selvityksestä ja esittää kohteliaimmin seuraavat huomiot:

Komissio esitteli 19.12.2022 ylimääräisessä energianeuvostossa komission aloitetta sähkömarkkinamallin muuttamiseksi. Ehdotus pohjautuu nykyiseen markkinamalliin, mutta tavoitteena on optimoida malli paremmin soveltuvaksi uusiutuvan energian osuuden kasvuun.

Kuluttajaliitto pitää aloitetta sähkömarkkinamallin tarkastelusta ja tavoite optimoida malli paremmin soveltuvaksi uusiutuvan energian osuuden kasvuun kannatettavana. Katsomme, että sähkömarkkinamallin kehittämisellä on keskeinen rooli vihreän siirtymän edistäjänä ja kriisinkestävyyden takaajana. Mielestämme Suomen näkökulmasta on ongelmallista se, että vaikka uusiutuvan energian määrä järjestelmässä kasvaa, eivät kuluttajahinnat ole laskeneet samassa suhteessa ja kalliit fossiiliset polttoaineet pitävät kuluttajahinnat korkeina.

Näin ollen Kuluttajaliitto yhtyy e-kirjeessä esitettyyn. Kuluttajaliitto haluaa kuitenkin vielä korostaa seuraavat asiat;

Kriisinkestävyyden parantamiseksi myös kriisiaikoihin tulee miettiä yhteiset markkinoiden pelisäännöt, esimerkiksi varautumis- tai kriisilausekkeiden kautta, jotta sähköpulalta ja korkeilta hinnoilta suojaudutaan tulevaisuudessa. Tärkeää on taata toimitusvarmuus myös jatkossa.

Hintakatosta toteamme, että järjestelmän ja markkinan tulee toimia niin, ettei hintakatolle ole tarvetta. Hintakattoa voisi tule kyseeseen ainoastaan, mikäli markkina ei toimisi niin kuin pitäisi.

Korostamme, että erityisesti sähkömarkkinamalliin tehtyjen muutosten on tuotava hyötyjä loppuasiakkaille.

Kuluttajaliitto ry

Kristel Pynnönen Andersson
juristi